

Schoolondersteuningsprofiel Met Praktijkonderwijs Waalwijk

1. Algemeen

1.1 Schoolprofiel

Praktijkonderwijs is toegankelijk voor leerlingen met een lichte ondersteuningsbehoefte. De mate van ondersteuning wordt bepaald door leerproblemen en sociaal-emotionele problematiek.

Met Praktijkonderwijs hanteert het onderwijsconcept Big Picture dat zich baseert op kenmerken van een klein georganiseerde leeromgeving: persoonlijk leren, coaching en ondersteuning op maat.

1.2 Onderwijsaanbod

Praktijkonderwijs is een 5-jarige opleiding en is bestemd voor leerlingen van 12 tot ca. 18 jaar. Alle leerlingen hebben een uitstroomprofiel hoofdzakelijk naar arbeid en in beperkter mate naar scholing. De school kent een 3-tal stromingen: doorstroming naar MBO Entree-opleiding; toeleiding naar arbeid; toeleiding naar beschutte arbeidsvoorziening.

Het onderwijsaanbod wordt verbreed met een 2-tal tussenvoorzieningen die i.s.m. scholen voor VMBO en VSO tot stand zijn gekomen. De schakelroute naar VMBO draagt bij tot doorstroming naar VMBO voor laat-ontwikkende leerlingen en de Veilige Route zorgt voor een extra veilige leeromgeving voor angstige leerlingen die baat hebben bij een zeer gestructureerde en kleinschalige aanpak.

Beroepsprofielen: Groen; Retail, Transport & Logistiek; Bouw, Wonen en Onderhoud; Horeca en Voeding; Zorg & Welzijn, Constructie.

1.3 Toegankelijkheid

Het schoolgebouw is rolstoeltoegankelijk. Lift en invalidetoiletten zijn aanwezig.

1.4 Leerlingprofiel

De populatie praktijkonderwijs bestaat uit leerlingen in beperkte mate hebben geprofiteerd van (speciaal-) basisonderwijs. Dit is vaak zichtbaar in belemmeringen op het gebied van rekenen, lezen, taal en sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze leerlingen leren bij voorkeur ervaringsgericht. Zij hebben baat bij ondersteuning op maat. Zowel op (ortho-) pedagogisch als (ortho-)didactisch vlak.

1.5 (Gemiddelde) klassengrootte

Bij aanvang van de schoolloopbaan is de gemiddelde klassengrootte 15 leerlingen. De groepsgrootte varieert sterk naar de mogelijkheden van de leerlingen. In de Veilige Route is de klassengrootte ca. 10 leerlingen.

1.6 Visie op leerlingondersteuning

“One kid at a time” ofwel “elke leerling telt”. De basisbehoeften zijn het uitgangspunt. Relatie is het instrument. Er wordt gehandeld vanuit de mogelijkheden van de leerling.

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zijn sterk afhankelijk van een overzichtelijke, voorspelbare en veilige leeromgeving. Groei ontstaat op basis van succeservaringen en leidt tot een positief zelfconcept en voldoende zelfvertrouwen. Een mild pedagogisch klimaat met voldoende ruimte om te kunnen leren van fouten. Het bieden van herstel mogelijkheden is daarbij van groot belang.

1.7 Organisatie en werkwijze leerlingondersteuning

Het groepsonderwijs wordt naast een vaste basisstructuur, inclusief coaching, adaptief vormgegeven op basis van het Ontwikkelingsperspectiefplan en het Persoonlijk Leerplan van de individuele leerling. Extra

ondersteuningsmogelijkheden worden beschreven aan de hand van de 5 velden van IVO (Indiceren Vanuit Onderwijsbehoefte).

1.8 Grenzen van ondersteuningsmogelijkheden

Centraal bij aannname staat de ontwikkeling en het ontwikkelingspotentieel van de leerling. Wanneer de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling dermate groot is, dat er structureel intensieve en individuele ondersteuning nodig is, kunnen wij dat niet bieden.

2. Veilig schoolklimaat

Het onderwijsconcept is geformuleerd op basis van veiligheid door persoonlijke aandacht structureel te organiseren voor leerling en docent. Naast individuele veiligheid wordt ook groepsvorming geaccentueerd. De benodigde meldcodes en protocollen worden structureel ingepast in de uitvoering. Naast dagelijks toegankelijke coaches beschikt de school over vertrouwenspersonen voor leerlingen en medewerkers.

3. Ondersteuningsstructuur

3.1 Onderwyzend en onderwijsondersteunend personeel

M.b.t. tot onderwijs kennen we verschillende rollen: Groepsleerkrachten zijn vervangen door coaches. Theoriedocenten en praktijkdocenten vervullen de lestaak. Een aantal medewerkers vervult meer rollen. Bij de praktijkvakken worden ook instructeurs ingezet. In de Veilige Route is standaard een klassenassistent aanwezig.

3.2 Coaches

Elke groep heeft een eigen coach. Deze coach blijft 2 jaar verbonden aan de groep leerlingen. In het laatste jaar als de leerlingen wordt deze vervangen door een stagecoach. Deze kent de leerling al vanuit de stagebegeleiding van fase 4. Coaches zijn de spil in communicatie en begeleiding rondom de leerling.

3.3 Zorgcoördinatoren

Binnen Met Praktijkonderwijs Waalwijk is zowel een orthopedagoog als een zorgcoördinator werkzaam. De orthopedagoog maakt deel uit van het management en is verantwoordelijk voor de ondersteunings-structuur. De orthopedagoog draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zorg die geboden wordt en legt verantwoordelijkheid af aan de directeur onderwijs.

3.4 Onderwijsspecialisten

Met Praktijkonderwijs Waalwijk biedt een permanente basis van dagelijkse ondersteuning door coaches en docenten. Leden van het ondersteuningsteam zijn inzetbaar bij leerling- en oudergesprekken en geven leiding aan leerlingevaluaties en intervisiebijeenkomsten.

3.5 (Intern) ondersteuningsteam

Het ondersteuningsteam (IOT) fungeert dagelijks. Er is sprake van structureel overleg in aanwezigheid van een psycholoog, schoolmaatschappelijk werker en een schakelfunctionaris van de GGD in OT bijeenkomsten. Met Praktijkonderwijs Waalwijk zet bij leerlingen met een extra ondersteuningsvraag een casemanager in vanuit het IOT. Periodiek worden externe partners betrokken, zoals politie, leerplicht, onderwijsondersteuning, externe hulpverlening of schoolarts.

3.6 Andere expertise (binnen school)

Er bestaat mogelijkheid tot onderzoek op het gebied van intelligentie of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uitgebreid persoonlijkheidsonderzoek vindt extern plaats op aanvraag.

3.7 Andere expertise (van externe partijen)

Met Praktijkonderwijs Waalwijk werkt nauw samen met expertisecentrum De Kracht (ZML- expertise en gedrag), Auris Dienstverlening en Mytyschool Tilburg. Er wordt contact onderhouden met diverse hulpverleningsorganisaties en voogdij-instellingen. Er zijn structurele contacten met hulpverlenende instellingen en ondersteunende diensten van verschillende gemeentes (Team Wijz, Bijeen), GGD Midden-Brabant (schakelfunctionaris, jeugdarts), Stichting MEE, Idris, leerplicht en (school)politie.

4. Signaleren

4.1 Leerlingvolgsysteem.

Met Praktijkonderwijs werkt met Presentis. Dit LVS kan thuis worden ingezien door leerling en ouders.

4.2 Signaleren behoefte aan leerlingondersteuning

Het onderwijs is gestoeld op het startdocument dat na aanmelding wordt opgesteld op basis van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de aanleverende school, de warme overdracht, aangeleverde dossierinformatie en het intakegesprek met de ouders. Structurele leerlingevaluatie draagt bij tot realisatie van het groeidocument dat het ontwikkelingsperspectief en het uitstroomperspectief van de leerling omvat.

4.3 Verzuim

Met Praktijkonderwijs hanteert een transparant verzuimprotocol volgens de criteria van DUO. Ziekteverzuim wordt tevens gecontroleerd middels een protocol dat opgesteld is volgens de criteria van het M@ZL-project in samenwerking met de GGD. Het dagelijkse verzuim wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

4.4 Communicatie met ouders/verzorgers

Huisbezoeken en coachgesprekken vormen de basis van structureel georganiseerd overleg. Eerste aanspreekpunt voor ouders is de coach.

5 Omgaan met verschillen

5.1 Differentiatie in het onderwijsaanbod

Bij theorievakken als rekenen en Nederlands wordt in leerstijlgroepen bovenklassikaal gedifferentieerd om recht te doen aan het uitstroomperspectief van de leerling. Er wordt rekening gehouden met cognitieve verschillen én leerbelemmeringen. De groepsgrootte wordt hierop aangepast. Leerlingen worden voortdurend uitgedaagd om zich te ontwikkelen: leerlijnen staan niet bij voorbaat voor de gehele schoolperiode vast. M.n. bij de praktijkvakken vormt begeleiding plaats op basis van "ondersteuning waar nodig" en "zelfstandigheid waar mogelijk".

5.2 Ondersteuning voor leerlingen met een taalachterstand

Met Praktijkonderwijs maakt gebruik van taalondersteuning d.m.v. stappenplannen, pictogrammen en lesschema's. Daarnaast gebruiken we de expertise van Auris (Centrum voor spraak- taalproblematiek). Verder is taalondersteuning voor etnische leerlingen in ontwikkeling i.s.m. vrijwilligers en gemeentelijke

ondersteuning vanuit het project Waalwijk Taalrijk.

5.3 Ondersteuningsaanbod voor leerlingen met rekenachterstand

Er is expertise ontwikkeld voor leerlingen die niet of nauwelijks in staat zijn op schriftelijke wijze hun rekenvaardigheid te uiten. Het didactiseren van de schoolomgeving en de toekomstige werkomgeving vormt het aandachtspunt. Er is aandacht en ruimte voor handelend rekenen.

5.4 Ondersteuning voor leerlingen met dyslexie

Dyslexie wordt behandeld vanuit een forse achterstand op lezen. Leerlingen met dyslexie hebben de mogelijkheid om m.b.v. ondersteunend materiaal te werken. Daarnaast is het mogelijk om m.b.v. Sprint de leerboeken te verwerken. Leerlingen hebben zondig de beschikking over ipads om het leesproces te ondersteunen.

5.5 Ondersteuning voor leerlingen met dyscalculie

Dyscalculie wordt behandeld vanuit een forse achterstand op rekenen.

5.6 Ondersteuningsaanbod op sociaal-emotioneel gebied

Bij de docenten en coaches is expertise aanwezig over ontwikkeling van groepsprocessen en coaching op sociaal-emotioneel gebied. Binnen het persoonlijk leerplan van de leerling wordt b.v. een sociaal leerpunt geformuleerd waaraan gewerkt wordt, zondig met hulp van docent en coach. Bij dreigende stagnatie op sociaal-emotioneel gebied wordt actie ondernomen. Naast individuele begeleidingstrajecten zijn er groepstrainingen op maat mogelijk.

5.7 Algemeen ondersteuningsaanbod voor leerlingen

Met Praktijkonderwijs biedt in haar basisondersteuning standaard de volgende mogelijkheden:

1. Meer aandacht en tijd per individuele leerling buiten de groep.
2. Meer (tijd om) aangepaste didactische middelen te creëren.
3. Een aangepaste fysieke ruimtelijke omgeving met kleine groepen.
4. Onderwijsondersteunende expertise, verweven in het onderwijs.
5. Een uitgebreid intern ondersteuningsteam.

Ad 1. Hoeveelheid aandacht en tijd

Alle groepen zijn geformeerd rond coachclubs met een eigen coach. Coaches hebben structureel individuele contactmomenten met leerlingen en ouders. Er is 1 klassen assistent en er zijn een 10-tal stagiaires vanuit verschillende disciplines beschikbaar om coaches en docenten te ondersteunen bij het begeleiden van de leerlingen.

Ad 2. Onderwijsmaterialen

Met Praktijkonderwijs heeft veel expertise op het ontwikkelen van eigen lesmateriaal, afgestemd op de leer- en ondersteuningsvragen van de leerling. Daarnaast worden methodieken gebruikt, speciaal bestemd voor praktijkonderwijs. Lessen worden zoveel mogelijk in verband gebracht met de "echte wereld". Leren in de praktijk vindt voor een belangrijk deel plaats buiten het schoolgebouw en tijdens stages.

Ad 3. Ruimtelijke omgeving

Met Praktijkonderwijs is ingericht als een combi school-bedrijfsgebouw. Het schoolgebouw is afgestemd op de doelgroep: geschikt voor praktijklessen, theorielessen en trainingen. Met eigen vervoer worden leerlingen

meegenomen op locatie in de directe omgeving. Leerlingen hebben reeds op jonge leeftijd groepsstages in b.v. verzorgingstehuis, supermarkt en groenvoorziening.

Ad 4. Expertise

Met Praktijkonderwijs geeft haar onderwijs vorm vanuit aandacht en ondersteuning. Naast kennis, ervaring en vaardigheden in de aanpak van leerlingen met een moeilijk-lerend-profiel heeft het team ook specialistische kennis voor leerlingen met internaliserende problematiek. Er is veelvuldig contact met hulpverlenende organisaties, leefgroepen en ouders. Extra expertise wordt beschikbaar gesteld in de vorm van onderwijsondersteuning vanuit het SWV-VO. Er wordt gewerkt met coaches en docenten met een Lerarenopleiding en/of Pabo-opleiding en praktijk-instructeurs met een pedagogische bevoegdheid. Het team wordt versterkt met een dagelijks functionerend ondersteuningsteam.

6. Warme overdracht

6.1 Instroom

Leerlingen worden rechtsreeks door hun ouders aangemeld bij praktijkonderwijs. Zij dienen te voldoen aan de criteria van praktijkonderwijs. Voor plaatsing is een Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs nodig, die door het praktijkonderwijs wordt aangevraagd bij het Samenwerkingsverband De Langstraat.

6.2 Verstroming

Er wordt bij aanvang van het onderwijs een uitstroomprognose geformuleerd. Deze wordt aan het einde leerjaar twee geformuleerd als een uitstroomperspectief en vervolgens cyclisch geëvalueerd.

Indien de onderwijsondersteuningsbehoefte van een leerling niet (meer) passend is bij regulier praktijkonderwijs zijn er mogelijkheden intern te schakelen.

6.3 Doorstroom

Het is mogelijk dat praktijkonderwijs niet langer het antwoord kan bieden op de ontwikkeling van de leerling: Een overstap middels de Schakelroute naar het VMBO behoort tot de mogelijkheden. Daarnaast kan een overstap naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs gemaakt worden.

6.4 Uitstroom

Praktijkonderwijs heeft als doel leerlingen toe te leiden naar arbeid. Op basis van het uitstroomperspectief worden de volgende leer- en uitstroomroutes gehanteerd:

- Werken en leren (naar (V)MBO)
- Werken
- Beschut werken
- Dagbesteding

7. Verwijzing naar beknopt schoolondersteuningsdocument.

